

Tūrisms

Izdevums tūrisma profesionāļiem NR. 0 Decembris 2006

Vairāki simti ārvalstu tūroperatoru 2007. gada februārī apmeklēs Latviju

2007. gadā no 7. līdz 9. februārim Latvijā norisināsies līdz šim nebijis pasākums – vienkopus pulcēsies tūrisma profesionāļi no visas pasaules, lai trīs dienas tiktos ar Latvijas tūrisma nozares pārstāvjiem un iepazītos ar Latvijas tūrisma piedāvājumu projektā “Buy Latvia. Buy Baltic”.

Darba seminārs tiek plānots, lai iepazīstinātu tūrisma profesionāļus no dažādām pasaules valstīm ar Latviju un Baltiju kā jaunu un pievilcīgu tūrisma galamērķi un savestu kopā augstākā līmeņa ceļojumu pircējus un pārdevējus. Pasākuma laikā ārvalstu dalībniekiem būs ne tikai iespēja iepazīties ar vietējiem nozares pārstāvjiem, piedaloties abu pušu darba seminārā,

bet arī pašiem doties dažādās ekskursijās un izbaudīt Latvijas tūrisma piedāvājumu. Tiek plānots, ka pasākumā, kas norisināsies viesnīcas *Reval Hotel Latvia* konferenču telpās, piedalīsies vairāk nekā 150 ārvalstu tūroperatoru, ceļojumu aģentūru, konferenču un pasākumu organizatoru vadības līmeņa pārstāvju, kuriem tiks piedāvāta plaša kultūras programma un tūrisma produktu prezentācijas angļu, franču, krievu un vācu valodā.

Latvijas tūrisma nozares pārstāvji tiek aicināti pieteikt savu dalību darba seminārā “Buy Latvia, Buy Baltic” līdz 2007. gada 8. janvārim, aizpildot dalības anketu mājaslapā www.latviatourism.lv. Maksa par dalību starptautiskajā darba seminārā – 150 latu.

Tūrisma forumā spriež par tūrisma pakalpojumu kvalitāti

Gadskārtējais Tūrisma forums jau ir kļuvis par tradīciju un gada lielāko notikumu tūrisma, kur satiekas tūrisma nozares profesionāļi, valsts sektora un sabiedrisko organizāciju pārstāvji, lai diskutētu par iepriekšējā gadā paveikto un iespējamiem attīstības virzieniem nākotnē.

2006. gadā Tūrisma attīstības valsts aģentūra pievērsusi uzmanību kvalitātes jautājumam tūrisma sfērā. Līdz ar to šī gada foruma vadošā tēma ir drošība un piedāvāto tūrisma pakalpojumu kvalitāte Latvijā. Ir aktualizēta ideja par kvalitātes zīmes izveidi, kas kvalitatīvos tūrisma pakalpojumu sniedzējus izceltu pārējo vidū. Nākotnē kvalitātes zīmes iegūšana varētu veicināt citus uzņēmējus uzlabot

savu pakalpojumu kvalitāti. Šogad pirmo reizi Tūrisma forumā piedalās ne tikai tūrisma nozares pārstāvji, bet arī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, kas informē par savu skatījumu kvalitātes un drošības jautājumos.

Forumā liela nozīme ir jaunu tūrisma produktu ieviešanai un dažādošanai, tādēļ ik gadu tiek apbalvoti sekmīgākie jaunie tūrisma produkti un uzņēmēji Latvijā, kas aizvadītajā gadā sevi pierādījuši kā veiksmīgus un konkurētspējīgus. Apbalvojumi tiek piešķirti Gada tūrisma uzņēmumam, Veiksmīgākajam jaunajam tūrisma produktam un Gada tūrisma cilvēkam.

Forums dod lielu ieguldījumu tūrisma attīstībā, nosaka nākamā gada vadošās tendences un problēmlokus, kam tuvākajā nākotnē jāpievērš lielāka uzmanība.

Atskatoties uz samitu

Viesnīcu pārstāvji par NATO samita viesiem, rezonansi medijos un tās ietekmi uz tūrisma attīstību Latvijā

Lasiet 3. lpp.

Latvijas ceļojumu maratons

Finišējis tūrisma projekts, kas guvis lielu atsaucību tūrisma nozares un iedzīvotāju vidū. Tika izraudzīti 36 tūrisma produkti visā Latvijā, ik nedēļu par tiem stāstīja masu medijos un aicināja iedzīvotājus iepazīt savu zemi

Lasiet 5. lpp.

TAVA direktors Uldis Vitoliņš

Par neadekvāti augstām cenām, dzelzceļa līniju attīstību un jauno tehnoloģiju izmantošanu ārvalstu tūristu piesaistē

Lasiet 8. lpp.

Dominēs jaunieši un vecāku gadu gājuma tūristi

Jaunākais pētījums par globalizācijas ietekmi uz jaunākajām pasaules tūrisma tendencēm

Lasiet 10. lpp.

Centrālā statistikas pārvalde

Arzemju ceļotāji novērtē latviešu atsaucību un pilsētu tīrību, bet kritizē izklaides iespējas un vietējo iedzīvotāju svešvalodu zināšanas

Lasiet 11. lpp.

Ārzemju prese par Latviju

Arzemju žurnālisti dalās iespaidos par pavadīto laiku Liepājas Karostas cietumā, Jūrmalas SPA kūrortā un sniega regbija spēli

Lasiet 11. lpp.

Jānis Jendzis

Par darbu un labdarību

Lasiet 12. lpp.

Armands Muižnieks krāj minerālūdens krūzītes

Viņa kolekcijā ir aptuveni 350 unikālu minerālūdens krūzīšu, kuras ir gan pirktas, gan saņemtas dāvanā no draugiem un pat pavisam svešiem cilvēkiem.

Lasiet 15. lpp.

Kā Jūs vērtējat šā brīža situāciju tūrisma jomā Latvijā un kas būtu darāms nākotnē?

Vita Jermoloviča, Latvijas Tūrisma konsultatīvās padomes priekšsēdētāja

Mūsu valsts ir tūrisma attīstības iespējām bagāta zeme. Par to, ka ceļotāju skaits pieaug, liecina gan statistikas dati, gan tūristu pilnās ielas, kafējnīcas. Lai tūrisma attīstību palielinātu vēl vairāk, nepieciešama publiskā un privātā sektora sadarbība, nepieciešams arī konferenču biznesa centrs. Jāattīsta infrastruktūra – jāsavied kārtībā ceļi, osta. Tūrisms rada iekšzemes kopprodukta pieaugumu, kas savukārt ietekmē sabiedrības ekonomikas augsmi ilgtermiņā.

Latvijā un visā pasaulē tūrisma jomā pastāv konkurence, un tā ir nepieciešama, lai aizvien vairāk uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un attīstītu tūrisma sfēru kopumā.

Daina Vinklere, Latvijas Tūrisma informācijas organizāciju asociācijas "LATTURINFO" valdes priekšsēdētāja

Mēs, tūrisma informācijas centri un biroji, gan apkalpojam patērētāju – tūristus, sniedzot viņiem informāciju par Latvijā pieejamiem pakalpojumiem, gan realizējam pašvaldību intereses tūrisma attīstībā. Kopš 1994. gada informācijas centru sistēmā notikušas lielas pārmaiņas. Iepiecinā, ka nauda no valsts budžeta beidzot nonāk arī līdz tūrisma infrastruktūras objektiem laukos. Realizēts valsts investīciju projekts tūrisma informācijas centru tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai, tā parādot pašvaldībām, ka mēs esam. Uzlabojusies sadarbība starp dažādām institūcijām – Tūrisma attīstības valsts aģentūru, reģionālajām attīstības aģentūrām, tūrisma asociācijām, pašvaldībām.

Mūsu asociācija ir iegājusi starptautiskā apritē, un tas paver plašākas iespējas kvalifikācijas celšanai un jaunām idejām.

Šodien tūrisma jomā jāakcentē augstas pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana. Jāveicina tūrisma attīstība arī ārpus Rīgas, tādējādi ir iespējams sakārtot vidi, radīt jaunas darba vietas, kas rajonos ir īpaši svarīgi.

Gundega Zeltiņa, Latvijas Tūrisma nozares ekspertu padomes priekšsēdētāja

Lai uzlabotu tūrisma attīstību, ir jādomā par jaunu produktu piedāvājumu. Viens no šādiem produktiem – parādīt mūsu galvaspilsētu kā vēstures un kultūras pilsētu. Mums ir opera, mākslas muzeji, ir daba, kuru civilizācija vēl nav pārveidojusi. Mums jādomā, ko darīt, lai Rīga arī ziemas sezonā, kad ātri kļūst tumšs, ir auksts, būtu interesanta ārvalstu tūristiem. Varētu rīkot konferencas, bet tam nepieciešama moderni aprīkota telpa, kurā vienlaikus varētu uzņemt četrus piecus tūkstošus interesentu. Tātad šādiem mērķiem jābūvē kongresu zāle.

Jānis Jenzis, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijas prezidents

Pēc iesaistīšanās Eiropas Savienībā tūrisma attīstības rādītāji jūtami gājuši uz augšu. Labi, ka pie mums notiek vērienīgi pasākumi, piemēram, NATO samits, kas attīstībai ilgtermiņā nāk tikai par labu.

Lai gan bieži dzirdam, ka tūrisms ir viena no mūsu prioritātēm, finansējuma jomā tas nekādi netiek apliecināts. Nākotnē gribētos redzēt lielāku valsts ieinteresētību. Jābūt profesionālam pētījumam par to, kāds ir Latvijas tēls pasaulē un kādu to gribam veidot. Nākotnē tūristus vajadzētu piesaistīt ar kvalitāti – operu, interesantām ekskursijām, mākslas baudīšanu.

Kitija Gitendorfa, Latvijas Tūrisma aģentu asociācijas prezidente

Tūrisma attīstība Latvijā vērtējama visnotaļ pozitīvi. Arī piedāvāto produktu – aģentūru pakalpojumu, viesnīcu, ekskursiju un citu ar tūrismu saistīto produktu – kvalitāte nav peļama. Nozares devums iekšzemes kopprodukta palielināšanā ir ievērojams, bet ne vienmēr valsts to novērtē. Valsts līmenī vajadzētu vērtēt arī to, ko tūrisma nozares attīstība varētu sniegt Latvijai nākotnē.

Lasītājiem!

Neslēpšu, ka šis izdevums tapa lielā steigā. Novembra beigās tika nolemts, ka tūrisma profesionāļiem nepieciešams savs laikraksts, turklāt būtu labi to prezentēt lielākajā speciālistu gada kopāsanāšanā – Tūrisma forumā 8. decembrī. Izdevās!

Šis ir nevis pirmais, bet nultais numurs. Tas nozīmē, ka tas ir melnraksts, laikraksta formas un saturiskā veidola testa variants, ko vēl iespējams labot un papildināt. Šajā ziņā ļoti ceru arī uz tūrisma profesionāļu aktīvu līdzdarbību, informāciju, priekšlikumus, komentārus sūtot uz e-pastu: turisms@rkt.lv.

Kā sabiedrisko attiecību konsultantam sadarbojoties ar Tūrisma attīstības valsts aģentūru, konstatēju profesionālās informācijas aprites trūkumu. Nezinām viens par otru, nezinām, ko plāno valsts un nozare kopumā, nezinām kā dzīvo un strādā kolēģi gan mums blakus, gan citās valstīs. Un neziņa rada nedrošību.

Ceru, ka „Tūrisms”, turpmāk iznācīdams reizi mēnesī, iesakņosies Latvijas tūrisma profesionāļu vidē un kļūs par nozares diskusiju forumu, informācijas, pieredzes un viedokļu apmaiņas vietu.

Paldies Tūrisma attīstības valsts aģentūrai par uzticēšanos. Manis vadītais SIA „RKT Holdings” izdod vairākus korporatīvos izdevumus, tāpēc no pieredzes zinu, ka šāda izdevuma izdošana nodrošina ne tikai jaunas iespējas, bet arī uzliek papildu saistības un pienākumus.

Kristians Rozenvalds,
RKT Holdings direktors
Kristians@rkt.lv

Tūrisms

Izdevums tūrisma profesionāļiem

Dibinātājs: Tūrisma attīstības valsts aģentūra
Reģ. Nr. LV 90000431840

Izdevējs: SIA „RKT Holdings”
Reģ. Nr. LV40003623123

Redaktors: v.i. Kristians Rozenvalds

Autori: Baiba Plūme, Artūrs Slišāns, Kristians Rozenvalds, Baiba Lulle, Brigita Rūmniece. Izmantota ziņu aģentūras „Leta” un TAVA mārketinga nodaļas informācija.

Makets: Daina Mežotne

Kontakti: e-pasts: turisms@rkt.lv vai Tūrisma attīstības valsts aģentūra
Pils laukums 4, Rīga, LV-1050, Latvija

Meklēs risinājumus diferencēto lidostas nodokļu saglabāšanai

Neraugoties uz Konkurences padomes (KP) atzinumu par lidostas Rīga nodokļu atlaišu sistēmas neatbilstību Eiropas Savienības dibināšanas līgumam un godīgas konkurences praksei, valdība 5. decembrī atkārtoti apstiprinājusi esošos atlaišu noteikumus.

Tas gan esot pagaidu lēmums, lai novērstu juridiskā vakuuma izveidošanos lidostas darbībā. Atbilstoši KP lēmumam, nodokļu atlaides, kas tika piemērotas 10–80% apjomā atkarībā no aviokompānijas pārvadāto pasažieru skaita, jāatceļ līdz februāra vidum. Valdības vadītāja Aigara Kalviša (TP) un satiksmes ministra Aināra Šlesera (LPP/LC) izteikumi mudina domāt, ka atlaišu diferenciacija varētu tikt saglabāta arī turpmāk, bet tai tiks meklēts cits juridiskais ietvars un ekonomiskais pamatojums, kura trūkumu un arī lielo atlaišu amplitūdu kritizējusi KP. KP uzskata, ka esošajā kārtībā esot saskatāma vēlme valstisko mērķu sasniegšanu lidostas attīstībā nodrošināt uz citu aviokompāniju rēķina. Ja šī kārtība netiks mainīta, būšot jāreķinās ar starptautisku tiesvedību, brīdinājusi KP vadītāja Ieva Jaunzeme.

Bažas par nodevu sistēmas neatbilstību ES normām jau pirms KP lēmuma pauda *tēvzemiešu* vadītā Tieslietu un Ekonomikas ministrija. Ekonomikas ministrija atgādināja, ka par pārmerīgām un eiroregulām neatbilstošām jau atzītas līdzīgas nodokļu atlaides Spānijas un Portugāles lidostām, ja vien tām nav īpaša pamatojuma.

A. Šlesers, kura ministrēšanas laikā nodevu atlaišu noteikumi pieņemti, iebilst, sakot, ka ES brīvais iekšējais pārvadājumu tirgus neliedz veidot savu maršrutu tīklu tā, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku pasažieru plūsmu un visi saņemtu lielās atlaides. Ja līdz 2003. gadam lidostas Rīga pasažieru apgrozījums palielinājies vidēji par 5% gadā, tad pēc atlaišu sistēmas ieviešanas apgrozījums 2004. gadā palielinājās par 40%, 2005. gadā – par 77%, bet šogad tas augs par 35%. Tiesa, noteikumi par nodokļu atlaidēm tika pieņemti tikai 2004. gada jūlijā, bet tās ieviestas no 2005. gada.

Lidostas Rīga atlaišu sistēma kopš 2005. gada janvāra

Gadā pārvadāto pasažieru skaits	Nodevas apjoms (eiro)
> 50 000	18,40
< 50 000	14,80
< 100 000	11,10
< 150 000	9,20
< 200 000	7,40
< 250 000	4,50

A. Šlesers KP lēmumu nodēvējis par nekompetentu, nacionālajām interesēm kaitējošu un tūrisma nozari apdraudošu, un lidostas vadībai to vajagot pārsūdzēt administratīvajā tiesā. Teorētiski to var izdarīt līdz Ziemassvētkiem, bet pagaidām lidostas vadība uz tiesāšanos raugās atturīgi.

Ekonomikas ministrs Jurijs Strods (TB/LNNK), aizstāvot sava resora iestādi, A. Šlesera pārmetumus KP nodēvējis par nekompetentiem un tos raksturojis kā spiedienu uz neatkarīgi lemjošu institūciju. Gan KP, gan Ekonomikas ministrija esot piedāvājušas Eiropas normām atbilstošus priekšlikumus nodevu politikas maiņai, bet Satiksmes ministrija nav piekritusi.

Pēc EM domām, apšaubāma esot atlaišu lielā amplitūda no 10 līdz 80%, kas varot kavēt kādus pārvadātājus veidot mazāku un vidēju satiksmi uz Rīgas lidostu, izspiest kādas aviokompānijas no tirgus, kā tas jau noticis ar vienu no sūdzības iesniedzējiem *British Airways*, kas lidojumus no Rīgas pārtrauks 2007. gada 25. martā. *British Airways* jau pagājušajā sezonā pārtrauca lidojumus no Viļņas, bet no Tallinas kompānija vispār nelidoja. Speciālisti lēš, ka aiziešana no Baltijas valstīm bija plānota, un nav saistīta ar lidostas nodevu politiku.

Bez *British Airways* sūdzību par lidostas nodokļu atlaišu sistēmu KP iesniedza arī *Austrian Airlines*, *Czech Airlines*, *Finnair*, *Deutsche Lufthansa AG* un *KLM Royal Dutch Airlines*. Līdzšīnējā atlaišu politika visizdevīgākā bija nacionālajai aviokompānijai *Air Baltic* un zemo cenu kompānijai *Ryanair*.

Kā jūs vērtējat NATO samita ietekmi uz turpmāko tūrisma attīstību?

Vladimirs Kļimovs, viesnīcas "Daina" valdes priekšsēdētājs

Visi lielie starptautiski pasākumi, kas notiek Latvijā un izraisa plašu rezonansi masu medijos, ceļ valsts prestižu, un to noteikti dara arī NATO samits Rīgā. Tas, ka pozitīvais Latvijas tēls ietekmēs ne tikai tūrisma jomu, bet arī valsts ekonomiku, ir pilnīgi skaidrs. Mazās valstis, piemēram, Šveice, tērē vismaz 10 miljonus gadā tieši valsts tēla veidošanai. Šveicei ir stabils tēls – tā parādīta kā mierīga, lai arī ne lēta, bet pievilcīga valsts.

Liene Viķe, viesnīcas "Jelgava" direktore

Diez vai NATO samits īpaši ietekmēs tūrisma Latvijā, īpaši jau reģionos. Drīzāk tādi pasākumi kā pasaulē hokeja čempionāts liek labāk pamānīt mūsu valsti tieši starptautiskos medijos. Uz šādiem pasākumiem sabrauc daudz cilvēku no dažādām valstīm, turklāt ne tikai dalībnieki, bet arī fani un viesi.

Madara Brūvere, viesnīcas "Kolonna" Pārdošanas un mārketinga vadītāja

NATO samita laikā es atrados Barselonā. CNN ziņās fonā nepārtraukti bija redzams attēls ar Brīvības pieminekli un godasardzi pie tā. Domāju, ka tie, kam Latvijas asociācijas ar šo pieminekli, atpazīna mūsu valsti, un tā bija laba reklāma Latvijai. Ļoti daudzi dzirdēja Latvijas un Rīgas vārdu, tas noteikti izskanēs arī turpmāk un interesēs potenciālos tūristus braukt pie mums, iepazīt vietu, kur noticis NATO samits un kur ir droši.

Kristiāna Ancāne, viesnīcas "Reval Hotel Latvija" Istabu servisa vadītāja

Tieši mūsu viesnīcā samita laikā bija ļoti daudz ārvalstu žurnālistu. Es domāju, ka no tā mēs tikai iegūsim, jo viņi var atspoguļot savu personīgo pieredzi – zinām jau, ka reklāma 'no mutes mutē' ir pati labākā. Tas, ka Latvijas vārds tika pieminēts un izskanēja pasaulē, ir ieguvums visai valstij, jo ir svarīgi, lai vārdu izdzird, un tas varbūt tiks cilvēkiem paskatīties kartē un noskaidrot, kur NATO samits norisinājās. Lai arī mēs gribētu domāt, ka visi mūs zina, tā tas nav.

Noslēdzies konkurss par labākajiem jaunajiem tūrisma piedāvājumiem

Jau otro gadu Tūrisma attīstības valsts aģentūra rīko konkursu "Veiksmīgākais jaunais tūrisma produkts 2006". Šogad tika saņemti pieteikumi par 32 tūrisma produktiem, kas savu darbību vai pakalpojumu sniegšanu sākuši 2006. gadā.

Jaunie tūrisma produkti tika izvirzīti piecās kategorijās – aktīvais tūrisms, veselības tūrisms, kultūras tūrisms, tūrisma naktsmītne un tūrisma maršruts. Pieci uzvarētāji saņems TAVA finansējumu sava tūrisma produkta brošūras izdošanai un izplatīšanai starptautiskajās tūrisma izstādēs, kurās piedalās TAVA.

- "Veiksmīgākais jaunais aktīvā tūrisma produkts 2006" – Liepājas Karostā piedāvātais šovs "Bēgšana no PSRS". Spēle notiek vēsturiskajos Liepājas Ziemeļu fortos, liekot dalībniekiem aktīvi iesaistīties drauga glābšanā no "ienaidnieka".

- "Veiksmīgākais kultūras tūrisma produkts 2006" – Ziemassvētku kauju muzejs vēsturiskā Ložmetējkalna apkārtnē.

- "Veiksmīgākais jaunais veselības tūrisma produkts 2006" – "Taka SPA", kas piedāvā dažāda veida veselības procedūras, izmantojot dabas produktus.

- "Veiksmīgākā jaunā naktsmītne 2006" – atpūtas komplekss "Niedras": jauns un moderns kempings Zebrus ezera krastā Dobeles rajonā.

- "Veiksmīgākais jaunais tūrisma maršruts 2006" – Minhauzena dabas taka: šogad Duntē puses mežos izveidotā 5 km gara taka, kuru izstaiģājot iespējams iepazīt Minhauzena stāstu varoņus.

TAVA ir pasniegusi arī īpašas veicināšanas balvas. Tās saņēma: brīvdieņu mājas "Ozolkalns", kur tiek saimniekots ar bioloģiskām metodēm, un atpūtas komplekss "Smuku muiža", kas atrodas senajos fon Rekes dzimtas īpašumos Saldus rajonā.

Finišējis Latvijas ceļojumu maratons

Šis gads Tūrisma attīstības valsts aģentūrai bijis īpašs tieši ar vietējā tūrisma popularizēšanu – tika aizsākta nebijusi akcija ar mērķi attīstīt tūrisma reģionus un veicināt sadarbību starp pakalpojumu sniedzēju un potenciālo ceļotāju.

Projekta "Latvijas ceļojumu maratons" ietvaros tika izraudzīti 36 tūrisma produkti visā Latvijā, ik nedēļu stāstīja par gaidāmo pasākumu masu medijos un aicināja iedzīvotājus iepazīt savu zemi. Pēc pirmajiem pasākumiem sarosījās arī citi tūrisma objekti, kas paši pieteikuši savu dalību un domājuši, ko spēj Latvijas tūristam divās dienās piedāvāt.

Cilvēku atsaucība projekta gaitā bijusi pārsteidzoša – Lieldienās Mārcienas muižā ieradās gandrīz 2000 svinētāju, bet jaunajā kino pilsētā "Cine-

villa" Tukuma pusē nedēļas nogalē apmeklētāju skaits tuvojās trim tūkstošiem. Projekts ir bijis kā pārbaudījums tūrisma produktiem, lai pārliecinātos par viņu spēju uzņemt lielu skaitu interešu, nodrošināt aizraujošu programmu, saglabājot kvalitāti.

Lielā interese par dažādo tūrisma piedāvājumu Latvijā tikai apliecināja akcijas izvirzīto mērķi. Vai tā būtu amatniecība Latgalē, dabas parks Zemgalē, lauku saimniecības Vidzemē vai saldumu ražotne Kurzemē – pat uz vistālākajiem Latvijas nostūriem devās cilvēki un atzina, ka tūrisma piedāvājums šeit ir ne sliktāks kā visiem zināmās vietās vai galvaspilsētas tuvumā. Gan tūrisma uzņēmumi, gan arī šīs akcijas dalībnieki ir izrādījuši interesi par līdzīga projekta turpinājumu nākamgad, jo skatāmā un darāmā Latvijā netrūkst.

Plānotās izstādes 2007. gadā

- 10.–14. janvārī "Vakantiebeurs", Utrehtā, Nīderlande
- 11.–14. janvārī "Reiseliv" Oslo, Norvēģija
- 12.–14. janvārī "The Holiday & Travel Show Manchester" Mančestrā Lielbritānijā
- 19.–21. janvārī "The Holiday & Travel Show Glasgow" Glāzgovā, Lielbritānijā
- 18.–21. janvārī "MATKA" Helsinkos, Somija
- 16.–18. februārī "TOUREST" Tallinā, Igaunija
- 2.–4. martā "VIVATTUR" Viļņā, Lietuva
- 7.–11. martā "ITB" Berlīnē, Vācija
- 15.–18. martā "Salon Mondial" Parīzē, Francija
- 21.–24. martā "MITT" Maskavā, Krievija
- 22.–25. martā "TUR" Ģēteborgā, Zviedrija
- 7.–9. augustā "RDA Cologne", Ķelnē, Vācija
- 21.–23. septembrī "TOP RESA", Duvilā, Francija
- 12.–15. novembrī "WTM" Londonā, Lielbritānijā

Par dalību izstādēs interesēties TAVA Ārējo sakaru daļā (tāl. 7229945).

Tūrisms BEZMAKSAS

Lai saņemtu izdevumu „Tūrisms” bez maksas, jānosūta šāda informācija:

- vārds, uzvārds vai organizācija
- piegādes adrese
- kontaktinformācija

Informācija jānosūta:

e-pasts: turisms@rkt.lv vai

Tūrisma attīstības valsts aģentūra, Pils laukums 4, Rīga, LV-1050, Latvija

Nākamgad tūrismam plāno papildu līdzekļus

Atbilstoši LR Ekonomikas ministrijas stratēģijai tūrismam no 2007. gada budžeta papildus tiek plānoti nepilni 300 tūkstoši latu.

Viens no plānotajiem pasākumiem ir tūrisma pakalpojumu sniedzēju datu bāzes darbības nodrošināšana atbilstoši Valsts informācijas sistēmu likumam. Tas nozīmē, ka tiks izveidots saslēgums ar Integrēto valsts informācijas sistēmu (IVIS); šā uzdevuma veikšanai tiks iedalīti 88 500 latu.

Izveidojot šādu saslēgumu, tiks mazināti birokrātiskie šķēršļi un uzņēmējiem, reģistrējoties tūrisma pakalpojumu sniedzēju datu bāzē, ne-

būs nepieciešams sniegt izziņas, kuras varēs sagatavot elektroniski internetā, izmantojot elektronisko parakstu.

200 000 latu paredzēti Tūrisma attīstības valsts aģentūras mārketinga aktivitātēm, tostarp dalībai starptautiskajos tūrisma gadatirgos, ārvalstu žurnālistu vizītēm un informatīvo materiālu izdošanai. 2007. gadā tiek plānots organizēt divus apmācību kursus tūrisma pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai tūrisma nozarei.

Decembra sākuma budžeta palielinājumu jau apstiprinājis Ministru kabinets, drīzumā to plānots akceptēt Saeimā. Kopējais tūrisma budžets 2007. gadam tiek plānots 1 295 916 latu apmērā.

Nosaka Gada cilvēku tūrisma profesionāļu vidū

Jau ceturto gadu pēc kārtas Eiropas reģionālā tūrisma institūts nosaka Gada cilvēku Latvijas tūrisma profesionāļu vidū piecās nominācijās.

Gada cilvēka tūrisma nominēšanas mērķis ir ne vien atzīmēt finansiāli veiksmīgākos projektus, bet arī to vadītājus, kas prot savā uzņēmumā radīt dinamisku un atsaucīgu gaisotni, kā arī žurnālistus, kuru publikācijas veicina tūrisma attīstībai un ir aicinājušas cilvēkus ceļot.

2006. gadā par labākajiem tika atzīti:

Gada cilvēks **naktsmītņu biznesā** – Margarita Platāce, *Kolonna Hotels Group*

Gada cilvēks **tūrisma aģentūru biznesā** – Gundega Zeltna, *Latvia Tours*

Gada cilvēks **pasāžieru pārvadājumu biznesā** – Ainārs Šlesers, LR satiksmes ministrs

Gada cilvēks **tūrisma informācijas centru kategorijā** – Monta Krafte, Liepājas TIC

Gada **tūrisma žurnālists** – Kaspars Zaviļevskis, *NRA*

Gada **tūrisma interneta mājaslapa** – www.lidot.lv

Veicinās koncesijas arī tūrismā

Lai veicinātu valsts un privātās partnerības izmantošanu, Saeima tiek skatīts jauns Koncesiju likumprojekts. Tas radīšot labvēlīgu vidi privātā kapitāla piesaistei publiskās infrastruktūras un pakalpojumu nodrošināšanā. Koncesijas var piešķirt visās tautsaimniecības jomās, tostarp arī tūrismā.

Pagaidām Latvijā valsts un privātās partnerības izmantošana nav izplatīta, koncesiju reģistrā fiksēti tikai 14 nelieli koncesiju līgumi.

Lēmumus par koncesijas līguma slēgšanas tiesībām pieņems Ministru kabinets, pašvaldības dome vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs.

Rīgā īsteno kampanju "Atbildīgs tūrisms"

Pēc Lielbritānijas Ārlietu ministrijas iniciatīvas un sadarbībā ar Latvijas varas iestādēm Rīgā tiks uzsākta sabiedrības informēšanas kampanja "Atbildīgs tūrisms". Aicinājumu Lielbritānijas tūristiem izturēties "atbildīgi un cienīgi" vēstniecība izplatīja pēc tam, kad Rīgā par dabisko vajadzību kārtošanu pie Brīvības pieminekļa tika aizturēts kāds 1976. gadā dzimis Lielbritānijas pilsonis. 13. novembrī policija šim cilvēkam liedza izbraukt no valsts, tika uzsākts kriminālprocess par huligānismu. Pūsim bija jāiemaksā arī drošības nauda 3000 latu apmērā.

Tiks piešķirti līdzekļi lauku tūrisma attīstībai

Zemkopības ministrijas izstrādātās *Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam* projekts paredz, ka, realizējot šo programmu, tiks īstenots atbalsta pasākums "Tūrisma aktivitāšu veicināšana". Šī pasākuma ietvaros paredzēts sniegt atbalstu jau esošu tūrisma mītņu, viesu māju un kempingu rekonstrukcijai un renovācijai ar mērķi uzlabot pakalpojumu sniegšanas kvalitāti. Tāpat ir paredzēts atbalsts tūrisma infrastruktūras attīstīšanai un vides aizsardzības investīcijām tūrisma mītnēs, bet netiek plānots atbalstīt jaunu tūrisma mītņu, viesu māju vai kempingu būvniecību. Pasākumam jāsekmē lauku tūrisma pakalpojumu klāsta paplašināšanās ar jauniem vai atjaunotiem produktiem un pakalpojumiem.

Minētajā septiņu gadu periodā projektā paredzēts investēt 25 958 436 latu.

Ar sīkaku informāciju par *Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam* projektu var iepazīties Zemkopības ministrijas mājaslapā: www.zm.gov.lv

Cēsīm starptautiska balva par pilsētas 800-gades svinībām

Cēsīm piešķirta starptautiska atzinība par šovasar notikušajām pilsētas 800-gades svinībām – Baltijas Pilsētu savienības balva "Kultūras festivāls 2006", ziņo LETA. Jubilejas pasākums ieguvis kultūras festivāla nosaukumu un 1000 eiro naudas balvu.

“Tallink” piedāvās jaunu pakalpojumu

Igaunijas lielākā pasažieru kuģniecības kompānija AS “Tallink Grupp” līdz ar jauna ātrgaitas kuģa iegādi gatavojas piedāvāt īpaši ātru un ērtu ceļošanu, teikts kompānijas paziņojumā.

Jaunais “Tallink” kuģis “Star” pasažieru pārvadājumus starp Igaunijas un Somijas galvaspilsētām sāks 2007. gada pavasarī. “No 2007. gada pavasara mūsu pasažieriem būs izdevība izvēlēties vienu no trim lieliskām iespējām ceļojumam no Helsinkiem uz Tallinu – ātrs un īpaši ērts brauciens ar “Star” jeb “Tallink Shuttle”, ar ātrgaitas “Tallink Express” vai arī atpūtas un izklaides tūre ar “Tallink Cruise”,” teikts paziņojumā.

“Lai gan “Tallink Shuttle” reisi nebūs visai ilgi, pasažieriem ceļojuma laikā tiks piedāvātas daudzveidīgas laika pavadīšanas iespējas, tostarp četri restorāni, divi bāri un mazumtirdzniecības veikali vairāk nekā 1500 kvadrātmetru platībā. Kuģī būs arī biznesa klases kajītes, kur pasažieri varēs baudīt īpaši mierīgu un patīkamu atmosfēru, maltīti, izmantot interneta pieslēgumu, faksa aparātu un citus saziņas līdzekļus,” norāda “Tallink” pārstāvji.

Jaunais ātrgaitas kuģis attālumu no Helsinkiem līdz Tallinai veiks divu stundu laikā. Kuģis kursēs arī ziemas sezonā.

Jaunās paaudzes kuģa tonnāža ir 33 000 tonnu, garums – 186 metri, platums – 27,7 metri, dzinēju jauda – 48 000 kilovati, bet ātrums – 27,5 mezgli. Kuģī ir 11 klāju, 2300 sēdvietu, 520 gultu, tajā ir vietas 1900 pasažieriem.

Klājā iespējams izvietot 120 kravas automašīnu vai 450 vieglo automobiļu. “Tallink” ir pasūtījis vēl vienu līdzīgu ātrgaitas kuģi no Itālijas kuģubūves kompānijas “Fincantieri Cantieri Navali Italiani S.p.A.”. Paredzams, ka “Tallink” šo kuģi varētu saņemt 2008. gada sākumā.

Tallinas viesnīcās gadu miju sagaidīs galvenokārt tūristi no Krievijas

Lielākās Tallinas viesnīcās Jaunā gada naktij jau rezervējušas gandrīz visus numurus, turklāt sākusies numuru rezervācija arī aiznākamā Jaunā gada sagaidīšanai. No visiem ārzemniekiem, kas nolēmuši apmeklēt Igaunijas galvaspilsētu tieši gadu mijā, vairāk nekā 70% ieradīsies no Krievijas, raksta “Eesti Päevaleht”.

“Jaunā gada sagaidīšana Igaunijas galvaspilsētas viesnīcās ir populāra. Par to liecina ne tikai fakts, ka mēnesi pirms Jaunā gada lielākās un populārākās viesnīcas ir jau pilnībā aizņemtas, bet arī tas, ka jau šobrīd tiek viesnīcu rezervēšanai arī 2007. un 2008. gadu mijai,” stāsta Krēta Popū, tirdzniecības direktore firmā “AS Legendjuhtimine”, kas nodarbojas ar numuru rezervēšanu trijās Tallinas viesnīcās.

Lielākā daļa – aptuveni 70 procentu no visiem ārvalstu viesiem uz gadu miju Tallinā ieradīsies no Krievijas. Taču “AS Legendjuhtimine” pārstāve

norāda, ka Tallinu kā piemērotu vietu Jaunā gada sagaidīšanai izvēlas arī daudzi briti un vācieši.

Savukārt viesnīcas “Radisson” tirdzniecības direktore Kersti Vaino laikrakstam skaidrojusi, ka viņu viesnīcā viesu no Krievijas būs vēl vairāk – aptuveni 90 procentu. Kopumā “Radisson” īpašnieki savā viesnīcā gadu mijā paredzējuši izmitināt vairāk nekā 400 svinētgrībētājus.

Viesnīca tūristiem piedāvā nakšņošanu, ēdināšanu un īpašu izklaides programmu Jaunajā gadā. Cena divām diennaktīm vienam cilvēkam – sākot no 4000 kronām (180 latu).

Līdzīga situācija ir arī “Domina” ķēdes viesnīcās, kur gadu mijā no Krievijas būs apmēram 80% viesu. Viesnīcas “Domina Inn Ilmarise” pārstāvis Tēls Rohtla arī apstiprina, ka “Domina” viesnīcās Tallinā gadu mijas laikā visi numuri jau ir rezervēti.

2005. gada decembrī un 2006. gada janvārī Tallinu apmeklēja 13 153 tūristi no Krievijas.

Kopīgs tūrisma produkts pie Baltijas maģistrāles

Automaģistrāles “VIA Hanseatica” zonā no Narvas Igaunijā līdz Taurages reģionam Lietuvā, kas robežojas ar Krievijas Kaļiņingradas apgabalu, tiek plānota vienotu tūrisma produktu attīstīšana, ziņo LETA. Projekta mērķim – koridora ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai, veidojot to par Eiropā pazīstamu tūrisma produktu, atvēlēti 1,134 miljoni

eiro (857 639 latu). Projekta ietvaros jau uzsākta vienota logo izstrāde, veikti izpētes braucieni pa maršrutu, kas aptver redzamākos tūrisma apskates un infrastruktūras objektus Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Par populārākajiem pagaidām atzīti Tervetes dabas parks, Krusta kalns Lietuvā un degakmens ieguves raktuvju muzejs Igaunijā.

Viļņas lidostā būtiski palielinājies pasažieru skaits

Viļņas lidostā šā gada pirmajos 11 mēnešos kopumā apkalpoti 1,354 miljoni pasažieru. Tas ir par 15% vairāk nekā pērn attiecīgajā laika periodā.

Viļņas lidostas pārstāvji prognozē, ka kopumā 2006. gadā lidostā apkalpoto pasažieru skaits sasniegs pat

1,5 miljonus.

Tajā pašā laikā apkalpoto reisu skaits nav būtiski mainījies. Apkalpoto pasažieru skaita palielināšanās tiek skaidrota ar to, ka aviokompānijas biežāk izmanto lielākas lidmašīnas, kas tām ļauj pārvadāt vairāk pasažieru.

Austrāliju atzīst par tūristiem pievilcīgāko

Tirgus izpētes kompānijas "Anholt Nation Brands" aptaujā par tūristiem pievilcīgāko valsti atzīta Austrālija, ziņoja Austrālijas radio.

Aptaujas dalībniekiem lūdza izvēlēties, uz kādu valsti viņi dotos ceļojumā, ja šāda iespēja būtu bez maksas, un kā izvēles kritērijus aicināja izmantot nacionālās ekonomikas attīstības līmeni, politisko sistēmu, kultūrvēsturisko mantojumu, stereotipus par valsts iedzīvotājiem, kā arī apmeklēšanas vērtus objektus.

Austrāliju kā labāko ceļojumu galamērķi izvēlējušies gan ekonomiski attīstīto, gan attīstības valstu iedzīvotāji. Nākamās vispievilcīgākās valstis ir Lielbritānija, Vācija, Itālija, Kanāda un Šveice. No Āzijas valstīm saraksta pirmajā desmitniekā iekļuvusi vienīgi Japāna.

Lielbritānijā vilcienu biļetes kļūs dārgākas

No 2007. gada 1. janvāra Lielbritānijā tiks paaugstināti vilcienu biļešu tarifi. Dzelzceļu kompāniju asociācija ir pieņēmusi lēmumu palielināt cenas vidēji par 4,5 procentiem. Vislielākais tarifu paaugstinājums būs *Heathrow Express* un *Gatwick Express* vilcienu līnijās, kur cenas pieaugs par 7,3 procentiem. Pašlaik pilno tarifu līmenis Lielbritānijā ir viens no visaugstākajiem pasaulē, tomēr bieži vien pasažieriem ir pieejamas dažādas atlaides, kuras ļauj iegādāties biļetes krietni vien lētāk.

Ņujorkā cels jaunu izklaides kompleksu

Ņujorkas rajonā Koniallendā drīzumā tiks izveidots privātais atpūtas komplekss. Viena no lielākajām Ņujorkas korporācijām "Thor Equities LLC" ir iegādājusies zemes gabalu šajā rajonā un tuvākajā laikā uzsāks būvniecības darbus. "Thor Equities" plāno uzcelt milzīgu viesnīcu (iespējams, pat vairākas), veikalus, slēgtu akvaparku, dažādas atrakcijas, jaunus "amerikāņu kalniņus", kuru garums būs gandrīz 1,5 km, kā arī daudz ko citu. Kopējā projekta investīciju summa tiek lēsta 1,5 miljardu ASV dolāru apmērā.

Savukārt vismazāk tūristi vēlētos apmeklēt Izraēlu, kas pēc visiem kritērijiem ieņēmusi pēdējo vietu, vēsta radiostacija.

Aptaujā piedalījās 25 903 cilvēki no 35 pasaules valstīm, arī no ASV, Krievijas, Malaizijas, Dānijas, Ēģiptes, Jaunzēlandes, Turcijas, Indijas, Igaunijas un Brazīlijas.

Respondentu izvēli nav ietekmējuši tādi parametri kā ienākumu līmenis, izglītība un sociālais stāvoklis.

Ēģiptē uzcelš zemūdens tuneli

Itālijas zinātnieki strādā pie zemūdens tuneļa izveidošanas, kas tiks darināts no stikla. To plāno ierīkot Ēģiptes kūrorta Šarmelšeikas apkārtnē. Jaunajā tunelī tūristi varēs novērot Sarkanās jūras iemītniekus – Ras Mohameda nacionālajā parkā ir vairāk nekā 1000 dažādu zivju sugu un ap 150 koraļļu veidu.

Tunelis atradīsies 15 metru dziļumā. Projektu jau ir apstiprinājusi Ēģiptes valdība.

OPEL

Vieta visam. Izņemot garlaicību.

Jaunais Opel Vivaro piedāvā plašas modifikācijas iespējas, zemu degvielas patēriņu un izcilu komfortu apvienojumā ar izteismīgu automašīnas dizainu. Vienalga, vai jums automašīna nepieciešama pasažieru vai kravu pārvadāšanai, šis ir īstais auto biznesam ar stilu!

Vidējais degvielas patēriņš: 7,9–8,4 l/100 km, CO₂ izmeši: 214–224 g/km. www.adamauto.lv

ADAM AUTO

Krusta iela 66, Rīga, LV-1019; tel. 7078000;
Zvaigotņu iela 15, Ventspils, LV-3601; tel. 3607755;
e-pasts: opel@adamauto.lv
www.adamauto.lv

Tūristu netrūkst. Ko tālāk?

NRA žurnālistes Baibas Lulles intervija ar Tūrisma attīstības valsts aģentūras direktoru **Uldi Vītoļiņu**

Kāds bija 2005. gada Latvijas Tūrisma forumā noteiktais galvenais uzdevums šim gadam, un kā, Jūsaprāt, tas ir pildīts?

Viena no problēmām bija nepietiekamais tūrisma produktu piedāvājums. Bija nepieciešams veidot jaunus produktus un popularizēt esošos. Te kā ļoti veiksmīgu var minēt *Latvijas ceļojumu maratonu*, tā ietvaros apceļojām 36 vietas, popularizējām tās medijos, tūroperatoru vidē. Parādījās vairākas iestrādes produktu pakešu izveidei, šos produktus esam jau sākuši reklamēt.

Otrs uzdevums bija saistīts ar investīcijām nozarē, Arī to esam risinājuši veiksmīgi, palielinot Eiropas naudas piesaisti tūrismam. Pirmo reizi 2007.–2013. gadam ir izcīnīts finansējums no struktūrfondi.

Tika uzsvēta arī interneta un dažādu jaunu tehnoloģiju izmantošana. Mūsu veidotais Nacionālais tūrisma portāls šobrīd ir pieejams jau 12 valodās, un valodu skaits turpina pieaugt.

Ja arī daudzi jautājumi vai lietas, par kurām tika runāts forumā, nav pilnībā atrisināti, katrā ziņā ir sperts liels solis uz priekšu.

Sausā statistika šķiet cerīga. Pēdējos gados ir pieaugusi tūris-

tajā ielūkojies vairāk nekā miljons interesentu. Salīdzinājumam: pirms divarpus gadiem minētais rādītājs bija 50 000 apmeklētāju gadā. Tā kā lielākā daļa interesentu ir ārzemnieki, varam lēst, ka katrs trešais ceturtais iecerotājs izmanto mūsu mājaslapu. Turklāt ik dienu tiek izrādīta interese par visām 12 valodām.

Esam analizējuši, kādēļ cilvēki par tūrisma mērķi izvēlas Latviju. Lielākā ietekme ir reklāmai no mutes mutē, otrs lielākais ietekmējošais faktors – presē un televīzijā iegūtā informācija, trešais svarīgākais faktors – internets.

Neesam vienīgie ārvalstu žurnālistu vizīšu organizētāji Latvijā, bet šķiet, ka aktīvākie gan. Gadā *appuišojam* ap 150 ārvalstu žurnālistu, šogad to bijis vēl vairāk. Tādēļ tūristu skaita pieplūdumā redzam arī savu nopelnu. Palīdz arī *airBaltic*.

Pēc pievienošanās Eiropas Savienībai tūristu skaits gan ir strauji audzis visās jaunajās dalībvalstīs!

Bet mums šis pieaugums ir izteiktāks, un es domāju, ka tāds tas būs arī šogad. Protams, te savu artavu devušas arī zemo cenu aviokompānijas.

Valsts par savu stratēģisko partneri ārpolitikā ir definējusi ASV.

Vai arī tūrisma nozarē mums ir kāds īpašs partneris? Varbūt Vācija, kuras ceļotāji Latvijā atstājuši visvairāk naudas?

Pirms nepilna gada aptiprinājām mārketinga stratēģiju, kurā definējām septiņus mērķtirgus, kam cenšamies vēltīt lielāku uz-

manību, kam gatavojam konkrētus produktus. Runa ir par kaimiņvalstīm – Lietuvu, Igauniju, Krieviju, kā arī Somiju, Zviedriju, Vāciju un Lielbritāniju. Tās ir valstis, kas mums dod vislielāko tūristu skaitu, valstis, kurās saskatām lielu potenciālu un ar kurām Latvijai ir visintensīvākā satiksme – no šīm valstīm iespējams atbraukt, izmantojot dažādus pārvietošanās līdzekļus.

Bet absolūtais vairākums tūristu tomēr brauc ar savu auto, ne-liela daļa ar lidmašīnu. Lai gan skandējam, ka esam Baltijas jūras

valsts, ar kuģi uz Latviju pērn atbraukuši tikai 2,4% ceļotāju, šogad vēl mazāk. Arī mūsu lētais dzelzceļš nav iecienīts (pērn – 6%, šā gada 1. ceturksnī – 5%). Kādēļ šie tūristu pārvietošanās līdzekļi netiek novērtēti?

Dzelzceļa potenciāls, manuprāt, vēl gaida savu laiku. Agrāk vai vēlāk mēs būsīm spiesti nonākt atpakaļ pie dzelzceļa satiksmes maršrutos *Rīga–Tallina* un *Rīga–Viļņa*. Tūristiem šāds savienojums būtu ātrs un izdevīgs. *Rail Baltic* projekts nav tuvāko pāris gadu jautājums. Runājot par dzelzceļa satiksmi ar Krieviju, biļešu cenas ir pievilcīgas, bet daudzus ceļotgribētājus atbaida robežsargu un muitas pārbaudes nakts stundās, divu stundu ilgas dīkstāves. Šajā sektorā krējumu nosmeļ autobusu kompānijas, kas ir elastīgākas, vēl lētākas un cenšas nosegt visus Eiropas maršrutus. Dzelzceļam ir jāaug gan piedāvājuma, gan kvalitātes ziņā.

Kamēr nebūs *Rail Baltic*, Jūs nekādas iniciatīvas šajā virzienā neizrādīsiet?

Vienīgā iniciatīva, kas, palielinoties ceļotāju plūsmam no Igaunijas un Lietuvas, varētu būt, ir kādu pētījumu veikšana par dzelzceļa satiksmes atjaunošanas nepieciešamību.

Savukārt kuģošanas jomā šogad sperts pirmais solis – uz Latviju ceļo pazīstama kompānija *Tallink*. Bet ir divi bremsējošie faktori. Viens – nedomēns pasažieru termināls, kurā nepieciešamas prāvas investīcijas. Šo problēmu ceram atrisināt. Bet ir otrs faktors, kuru mainīt nav mūsu spēkos, bet kas nepatīk lielajām kruīzu līnijām: tas ir ilgaiss laiks, kas jāpavada līcī, lai nokļūtu Rīgas ostā – vesela diena nepieciešama, lai iebrauktu līcī, un diena, lai izbrauktu. Lai cik pievilcīga šķistu Rīga, tūristiem šis ekonomiskais apsvēruma vienmēr būs svarīgs.

Jā, to nevar mainīt. Bet ir lietas, kuras mainīt ir iespējams. Piemēram, tūristu aptaujas atklāj, ka vislielākā neapmierinātība ir ar produkta kvalitātes neatbilstību tā cenai.

Esam strauji kļuvuši dārgāki. Kvalitātes jautājums arī būs viens no tiem,

Cenas un kvalitātes atbilstība, ārzemnieku šmaukšana būs karstu diskusiju tēma

ma nozares pievienotā vērtība, pieaudzis ir arī nozares īpatsvars valsts IKP, iecerotāju skaits, atstātās naudas daudzums visos nozares sektoros, izņemot iepirkšanos. Cik lielā mērā šo dinamiku uzskatāt par sava, aģentūras darba, politikas plānošanas un īstenošanas rezultātu, un kāda nozīme te ir dabiskai lietu attīstībai?

Protams, mūsu mērķtiecīgam darbam ir bijusi liela nozīme. Viens no rādītājiem ir mūsu mājaslapas apmeklētība. Šā gada vienpadsmit mēnešos

Uldis Vītolinš

Dzimis 1964. gada 27. janvārī

Izglītība:

Latvijas Universitāte, Vadības un ekonomiskās informātikas fakultāte
Lejassaksijas Menedžmenta akadēmija
Hārvarda Biznesa skola

Darba pieredze:

Kopš 2004.VII Tūrisma attīstības valsts aģentūra, direktors
2002–2004 LR vēstniecība Polijā, vēstnieks
1999–2002 LR Ārlietu ministrija, Ārējās ekonomiskās politikas departamenta direktors
1995–1999 LR vēstniecība Krievijā, ekonomiskais padomnieks
1993–1995 Latvijas Attīstības aģentūra, direktors
1992–1993 LR Ekonomikas ministrija, Ārvalstu investīciju departamenta direktors
1986–1991 Tūrisma firma "Sputņiks", gids

par kuriem vēlamies diskutēt 2006. gada Tūrisma forumā. Iepriekšējos gados Latvijas tūrisma nozarē serviss nebija visai augsts, bet cenas bija ļoti demokrātiskas. Tagad piedāvājam to pašu vai dažkārt pat sliktāku servisu par būtiski lielāku cenu. Tas var diezgan sāpīgi ietekmēt mūsu tūrisma attīstību, mazināt reklāmu no mutes mutē. Te nevarētu daudz pārnest viesnīcām, kuru vidū valda konkurence, bet galvenokārt kafejnīcām, kur alus, kafijas cena ir nesamērīgi augsta, arī naktsklubiem.

Paredzu, ka ļoti karstas diskusijas būs par virkni uzņēmumu, kas droši vien galēji, bet tomēr negodīgi izmanto ārzemnieku nezināšanu. Pirmkārt, tie ir valūtas maiņas kantori, kur ar lieliem cipariem uzrakstīts ļoti labs maiņas kurss, bet maziem burtiņiem: "Sākot no tūkstoš eiro". Otrkārt, jau daudz diskutētais jautājums par taksometru uzskrūvētajām cenām ārzemniekiem. Bet vissāpīgākais ir jautājums, ko darīt ar naktsklubiem. Virkne naktsklubu orientējas tikai uz ārzemniekiem: skaistas meitenes, jauni puīši acina tos iekšā un tad apšmauc. Mums ir ziņas, ka rēķini sasnieguši pat 11 tūkstošus latu par vakaru. Tā kā naktsklubu ir pietiekami daudz, un tie nestāv tukši, bet ārzemniekiem pēc to apmeklēšanas – lielākoties negatīvas emocijas, varam tikai iedomāties, kādu kaitējumu tie nodara tūrismam un valsts tēlam.

Nozare attīstās, tajā strādājošo skaits pieaug, īpaši strauji audzis viesnīcās nodarbināto skaits, piemēram, 2002. gadā nozarē bija 4602 strādājošie, 2003. gadā – 4973,

2004. gadā – 5606, 2005. gadā – jau 6421. Tajā pašā laikā daudzi Latvijas iedzīvotāji dodas peļņā uz viesnīcām ārvalstīs. Vai nozari nav skāris darbinieku deficīts, kā tas vērojams, piemēram, būvniecībā? Kādas ir prognozes tuvākajai nākotnei?

Par darbinieku deficītu runājot – jā un nē. No vienas puses, cilvēki brauc uz ārzemēm strādāt tūrisma nozarē, bet daudzi – un jau ar pieredzi – brauc arī atpakaļ. Uz šogad ievietotajiem darba sludinājumiem, no tiem, kuri atsaucās, 10–20% bija ar darba pieredzi tūrisma nozarē kādā ārvalstī.

Vienlaikus daudzām firmām sāk rasties grūtības atrast kvalificētus darbiniekus, cilvēki tiek nemitīgi pārpirkti.

Pirms NATO sanāksmes prognozējāt, ka tā pozitīvi ietekmēs tūrisma attīstību, liks pasaulei pamanīt Latviju, apliecinās spēju uzņemt augsta ranga viesus. Izklaušās pēc nodevas politiskajai konjunktūrai. Vai tiešām esat pamanījis, ka uz vietām, valstīm, kur nomet augstākā līmeņa apspriedes, drīz seko tūristu plūdi?

Nedomāju, ka samita rezultātā būtiski pieaugs tūristu plūsma no kaimiņvalstīm, bet, ja Latvija, kas joprojām lielākajā daļā Eiropas nav nemaz tik labi pazīstama, spēj sevi parādīt kā valsti, kura var sarīkot augsta līmeņa pasākumus, kurā ir kvalitatīvs kultūras piedāvājums, tas, neapšaubāmi, ir mudinājums tūristiem, biznesmeņiem. Turklāt, ja pieņemam, ka par NATO samitu mazāk interesējas mājsaimnie-

ces, bet vairāk ekonomiski un politiski aktīvi cilvēki, tad atdeve ir vēl lielāka. Daudzi meklē jaunas vietas, kur rīkot dažādus liela mēroga pasākumus, un NATO samits Rīgā ir ziņa šiem cilvēkiem. Turklāt vēl skati no operas, kas tika pārraidīti *Euronews* un *CNN*! Tā noteikti ir papildu reklāma.

Pasākumam bija liela publicitāte, un tas notika kontekstā ar Latviju un Rīgu, bet medijos gūtā informācija ir otrs nozīmīgākais faktors, kas mudina braukt uz Latviju.

Pirms Jūs kļuvāt par TAVA direktoru, aģentūru un organizāciju, kas bija tās priekštece, plosīja nemitīgas vadības maiņas. Kas Jāvis Jums noturēties amatā jau divarpus gadus?

Nezinu. Pirmkārt, uzsākot savu darbību, centos nodibināt kontaktu ar nozares speciālistiem, esmu izveidojis apaļo galdu – neformālu tikšanos ar tūrisma profesionāļiem. Jebkurš nozīmīgs lēmums vispirms tiek kopā ar viņiem pamatīgi izdiskutēts. Jūtu daudz lielāku nozares atbalstu, nekā tas bija sākumā.

Kad un kur, neskaitot darba lietas, pēdējā laikā pats esat ceļojis kā tūrists?

Ups! Kā tūrists neesmu ceļojis. Bet, piemēram, centīgi piedaloties *Latvijas ceļojumu maratonā*, īsti nevaru saprast, vai es braucu kā tūrists vai līdzorganizators. Darbs ir saistīts ar ļoti daudziem komandējumiem, kuru laikā cenšos vismaz ielūkoties tūristu informācijas centros. Pēdējā vieta, kur komandējuma laikā devos arī ekskursijā, bija Pēterburga.

Tūrisma tendences pasaulē

Pēdējos gados tūrisms pasaulē ir piedzīvojis zīmīgas pārmaiņas, un arī Eiropas tūrisma arvien vairāk ietekmē globālas tendences. Šis pārskats ir daļa no Eiropas Ceļojumu komisijas veiktā pētījuma par tūrisma tendencēm Eiropā 2005. gadā, analizējot ārējos faktorus, kas varētu ietekmēt tūrisma un tā uzņēmējdarbību tuvāko piecu gadu laikā.

Demogrāfiskās pārmaiņas

Plānots, ka attīstītajās valstīs vecākās iedzīvotāju grupas tūristu skaits palielināsies – gadu gaitā viņi ir uzkrājuši pietiekami lielu pensiju fondu, lai to tērētu tieši ceļojumiem. Perspektīvā pieprasījums tomēr varētu samazināties, jo pensijas varētu sarukt, savukārt pensionēšanās vecums – pieaugt. Pieaugot veselības kvalitātei, par pusmūžu vairs netiks uzskatīts 40 gadu sliekšnis, bet 50–60 gadu, kas veicinās pieprasījumu pēc veselības tūrisma un SPA pakalpojumiem.

Tomēr jāatceras – lai arī vecāku cilvēku tūrisms joprojām būs nozīmīgs, nevajag aizmirst, ka 20% no globālā tūrisma veido jaunieši; viņi pieprasīs

20% no globālā tūrisma veido jaunieši; viņi pieprasīs aktīvos brīvdienas produktus – piedzīvojumu tūrisma

aktīvos brīvdienas produktus – piedzīvojumu tūrisma. Svarīgi atzīmēt, ka strauji augošajos tirgos Austrumeiropā un Āzijā lielākā sabiedrības daļa ir jauni cilvēki, kuru ienākumi perspektīvā palielināsies, un viņi veidos ļoti būtisku tirgus daļu.

Mainoties dzīvesveidam, mainās ceļošanas paradumi

Pēdējos gados ģimeņu struktūra sabiedrībā mainās un aizvien vairāk cilvēku izvēlas dzīvot vieni. Globali-

zācijas ietekmē liela daļa 16–35 gadus vecu cilvēku izvēlas dzīvot citās valstīs, un tas savukārt veicina VFR kustību (*visits to friends & relatives*). Paredzams, ka šādu cilvēku skaits katru gadu palielināsies par 5%.

Tuvākajos gados paredzama atšķirības palielināšanās starp tiem, kuru bagātība ir laiks (*time-rich*), un tiem, kuru bagātība ir nauda (*money-rich*). Tiem, kuri šobrīd dodas pensijā, nav laika ierobežojumu, tas veicina nesezonas tūrisma pieprasījumu. Savukārt tie, kuri vairāk strādā un kuriem ir mazāk laika atpūtai, vairāk pieprasīs speciālos piedāvājumus īsākam laika posmam.

2005. gadā ASV veiktais pētījums apliecināja, ka gandrīz pusei sabiedrības locekļu nav laika, lai darītu to, kas viņiem patīk. Lemjot par atpūtu, viņi dod priekšroku iegādāties ceļojuma paketes, kurās ir iekļautas transporta, ēdināšanas, nakšņošanas un dažādu citu pakalpojuma cenas – tas atvieglo ceļojuma plānošanu un pašu ceļojumu.

Tajā pašā laikā ir tendence pieaugt ilgtermiņa tūrismam. Šādi ceļojumi mēdz ietvert personīgus izaicinājumus vai pašattīstības nodarbes – garu distanču pastaigas vai izbraucienus ar riteņiem, ēdiena gatavošanas pilnveidi vai glezniecības iemaņu apguvi. Ikdienā valdošais laika deficīts radošai sevis pilnveidošanai varētu veicināt 'radošā tūrisma' attīstību, kur tūristi sevi pilnveidotu radoši.

Globalizācijas procesu ietekme

Tuvākajos gados ir paredzams dzīves līmeņa pieaugums Austrumāzijā un Eiropā, kas veicinās pieprasījumu pēc tūrisma pakalpojumiem, turpretī Tuvajos Austrumos un Āfrikā ir paredzama dzīves līmeņa pazemināšanās. Dzīves līmenis celsies Krievijā, Brazīlijā, Ķīnā un Indijā, tomēr šajās val-

stīs pastāv liela nevienlīdzība. Šīs valstis, politisku un ekonomisku apsvērumu vadītas, sāks piedāvāt jaunus tūrisma galamērķus, izmantojot tos savu valstu identitātes veidošanai. Globalizācijas ietekmē notiek un notiks noteiktu reģionu tuvināšanās, lai uzlabotu savstarpējās politiskās un ekonomiskās attiecības.

2005. gadā ASV veiktais pētījums apliecināja, ka gandrīz pusei sabiedrības locekļu nav laika, lai darītu to, kas viņiem patīk

Pastiprinoties globalizācijas procesiem, tūristi meklēs izdevīgākos piedāvājumus internetā, un lielajiem uzņēmumiem būs arvien vienkāršāk savus produktus un pakalpojumus piedāvāt ārvalstīs. Pakalpojumu nodrošinātājiem ir jācenšas pasniegt informāciju, izmantojot jaunākos komunikāciju veidus, un jāuzņemas atbildība, ka informācija pilnībā saskan ar reālo pakalpojuma piedāvājumu.

Politiskie faktori

Kopējā nedrošība pasaulē atsauca arī uz tūrisma nozari, kurā paši tūristi un tūrisma galamērķi reizēm pārvērsti par teroristu uzbrukuma mērķi. Gadu no gada pieaug dabas katastrofu skaits. Abi šie faktori ietekmēs tūristu pieprasījumu, tomēr, balstoties uz pieredzi, var secināt, ka negatīvā atbalss ir īslaicīga, parasti tā ilgst ne vairāk kā trīs mēnešus.

Var rasties papildu sarežģījumi arī Eiropas Savienības valstu starpā – valstis centīsies ieviest stingrākas drošības garantijas e-pirkumiem starp valstīm un pircēju aizsardzībai.

Valdībām ir nepieciešams pievērst vairāk uzmanības modernu tūrisma informācijas centru izveidei un koordinēšanai, kā arī noteikt jaunus un atbilstošas drošības prasības.

Ceļotāju skaits pieaug

Centrālā statistikas pārvalde veikusi kārtējo valsts robežu šķērsojošo personu apsekojumu robežkontroles punktos. Aptaujāti tika gan Latvijas iedzīvotāji, kas atgriezās no ārzemēm, gan ārzemju viesi, kas devās prom no Latvijas.

Ārvalstu ceļotāji Latvijā

Apsekojumā iegūtie dati liecina, ka 2006. gada 1. ceturksnī ārvalstu viesu skaits salīdzinājumā ar tādu pašu laika posmu iepriekšējā gadā palielinājies par 30 procentiem. Vidējais viesu uzturēšanās ilgums mūsu valstī bijis 1,4 diennaktis.

Lielākā daļa ārvalstu viesu bijuši tuvējo kaimiņvalstu iedzīvotāji – 44% no ceļotāju kopskaita ieradušies no Lietuvas, 26% – no Igaunijas, 5% – no Krievijas, 5% – no Polijas, 4% – no Somijas un 3% – no Vācijas.

28% ārvalstu ceļotāju norādīja, ka Latvijā ieradušies tikai caurbraucot. 26% kā ierašanās iemeslu norādīja atpūtu, 15% – darījumu kārtošana, bet 13% – draugu vai radu apmeklējumu.

Ārvalstu viesi 2006. gada 1. ceturksnī mūsu valstī iztērējuši 42,1 miljonu latu jeb par 32% vairāk nekā iepriekšējā gadā tādā pašā laika posmā. Vidēji vienā dienā viens ceļotājs iztērējis 36 latus – par 1 latu vairāk nekā pērn.

30% visu ārvalstu viesu Latvijā uzturējās ilgāk par 24 stundām. 58% no tiem, kas Latvijā nakšņoja, apmetās viesnīcās vai tūristu mītnēs. 24% ārzemju ceļotāju informāciju par Latviju guvuši savu iepriekšējo apmeklējumu laikā, 20% – no radiem, draugiem vai paziņām, 16% – internetā, 13% – izmantojot darījumu informāciju, 12% – no masu medijiem, bet 6% – no tūris-

ma rokasgrāmatām.

80,7% aptaujāto pakalpojumu kvalitāti novērtējuši kā labu, 17,5% – kā apmierinošu, 1% – kā sliktu, bet 0,8% nav varējuši atbildēt. Preču cenas un kvalitātes savstarpējo atbilstību kā labu novērtējuši 66,2% aptaujāto, cilvēku atsaucību par labu atzinuši 74,9% viesu, pilsētu tīrību kā labu novērtējuši 68,4%, izklaides iespējas par labām atzinuši 58,2%, bet svešvalodu zināšanas – 63,5 procenti aptaujāto.

Latvijas ceļotāji ārzemēs

2006. gada 1. ceturksnī Latvijas iedzīvotāji 609 tūkstošus reižu šķērsojuši valsts robežu, atgriežoties no ārzemēm, un tas ir par 11% vairāk nekā pagājušā gada 1. ceturksnī. Visbiežāk ceļotāji no Latvijas apmeklējuši kaimiņvalstis – Lietuvu (33%), Igauniju (18%), Krieviju (14%), Baltkrieviju (6%). Vidēji Latvijas iedzīvotāji ārvalstīs pavadījuši 3,3 diennaktis – tikpat daudz kā pērn attiecīgajā laika posmā. Latvijas ceļotāji ārzemēs iztērējuši 68,3 miljonus latu – par 9% vairāk nekā pērn 1. ceturksnī.

Aktīvākie vairāku dienu ceļotāji bijuši vīrieši (56%). Visvairāk ceļojuši cilvēki vecumā no 25 līdz 44 gadiem – kā brauciena iemesls minēts radu un draugu apmeklējums, atpūta un darījumu kārtošana. 15 līdz 24 gadus vecie ceļotāji priekšroku devuši atpūtas braucieniem un draugu vai radu apmeklējumam, bet vecākā gadagājuma Latvijas iedzīvotāji uz ārzemēm devušies, lai apciemotu radus un draugus.

48% Latvijas ceļotāju savu ārzemju ceļojumu novērtēja kā ļoti labu, 37% – kā labu, 23% – kā apmierinošu, bet 2% – kā sliktu.

Ko ārzemēs raksta par Latviju?

Angļu žurnālists Sebastians Har-kombs Liepājas Karostas cietuma realitātes uzvedumu dēvē par “unikālu un fascinējošu interaktīvu muzeju”. Lai varētu piedalīties uzvedumā, ir jāpiesakās vairākus mēnešus iepriekš. “Karostas cietuma pieredze ir ļoti efektīva, informējot par Latvijas traģisko vēsturi un nežēlībām, kas bija jāpiedzīvo tās iedzīvotājiem.”

“Metro”, 2006. gada 7. jūlijā

Angļu regbija komandu draudzības spēles ar latviešu komandām Rīgas sniegā deva tām iespēju ne vien baudīt spēles azartu eksotiskos apstākļos, bet arī iepazīt Liepājas Karostas cietumu, zemledus makšķerēšanu un latviešu tradicionālo pirti. “Šis bija mūsu labākais brauciens, latvieši bija tik laipni un pretimnākoši,” atzina Bils Jangs, “Rosslyn Park Nomads” komandas kapteinis.

“Rugby World”, 2006. gada 1. jūlijā

Latvija tiek raksturota kā zeme, kur ir ne vien “Baltijas jūras krastā jūdzēm gara balto smilšu pludmale un dažādu laiku un stilu sajaukuma arhitektūra”, bet arī vieta, “kur tiek nodrošinātas augstas kvalitātes SPA procedūras par neticami zemām atjaunotā padomju laiku prezidentu un politbiroju augstāko ierēdņu ekā.”

“Baltic Beach Hotel” tiek raksturots kā “daudzstāvu okeāna laineris, kas pietājis smiltis un demonstrē krasu kontrastu ar vēsturisko koka mazstāvu apbūvi Jūrmalā, piedāvājot brīnišķīgus skatus no numuru terasēm”.

“The Guardian”,
2006. gada 10. jūnijā

“Latvija ir viskosmopolitiskākā no visām Baltijas valstīm. Lai arī .. Vācijas un Krievijas lielvaru okupācija ir atstājusi savas pēdas, kopš neatkarības atgūšanas tā ir atguvusi slavu kā viena no pasaules jūgendstila galvaspilsētām, ir noticis būtisks sociāls un kultūras uzplaukums.”

“Conference & Incentive Travel”,
2006. gada 3. aprīlī

MEDIJU MONITORINGA CENTRS

RKT Bibliotēka

- Ikrīta preses apskati par organizāciju un/vai nozari
- Publikāciju apkopojumi par organizāciju un/vai nozari
- Mediju satura analītiskie pētījumi

Antonijas iela 20b, Rīga, LV-1010 | +371 7610010 | biblioteka@rkt.lv

No viesmiļa līdz prezidentam

Viens otrs visas dzīves laikā nepaspēj izdarīt to, ko JĀNIS JENZIS paveicis savos 33 gados. No viesmiļa kļuvis par *Hotel de Rome* direktoru un Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijas prezidentu.

Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē ieguvis sociālo zinātņu bakalaura grādu tūrisma un viesnīcu vadībā. Iegūts maģistra grāds sabiedrības vadībā. Tagad Jānis studē doktorantūras budžeta grupā Latvijas Lauksaimniecības universitātē Jelgavā. Disertācijas tēma – tūrisma daudzveidība un multifunktionalitāte. Viņš ir arī pasniedzējs Purvciema Amatniecības vidusskolā – lasa lekcijas topošajiem pansiju vadītājiem un pārdomā iespēju to darīt arī augstākā līmenī. Kas zina, varbūt ar laiku Jānis Jenzis kļūs par mācībspēku kādā augstskolā.

Kamēr citi skolas laikā nodarbojās ar visai bērnišķīgām lietām, Jānis paralēli mācībām kopš trīspadsmit gadu vecuma strādāja. Sākumā autoelektroriekārtu rūpnīcā, bet vēlāk iznēsāja telegrammas. Tā viņš pelnīja kabatas naudu, jo mamma to iedot nevarēja. Skolā puisim patika literatūra, vēl vairāk – bioloģija. Tik ļoti, ka pēc stundām Jānis piestrādāja par sanitāru veterinārajā poliklīnikā, nesapņot atalgojumu. Toties viņam ļāva operēt. Nevienam nebija pārsteigums, ka viņš sāka studijas LLU Veterinārijas fakultātē.

Tomēr par veterinārārstu Jānis neķļuva, jo iepazīnās ar interesantu cilvēku – tagadējo Latvijas Nacionālās operas direktoru Andreju Žagaru un paralēli studijām sāka strādāt par viesmīli vasaras dārza kafējnīcā pie Dailē teātra, bet vēlāk turpināja darbu *Osiris*, *Symposium*, *Deko*. Šo laiku Jānis atceras kā aizraujošu un interesantu. Pie Žagara strādāja vesels draugu pulks, jauni cilvēki, kuriem patika mācīties. Cits, sajuzdams, ka var labi nopelnīt, būtu pametis studijas, tikai ne Jānis. Vienīgi veterināriju viņš nomaiņīja pret ekonomiku.

Viesmiļa darbs Jānim Jenzim joprojām ir mīļš. Tagad amats neļauj staigāt pa zāli ar paplāti rokās, bet Jānis ar aizrautību atstāsta gadījumu, kad pārpratuma dēļ kādu rītu restorāna zālē vienā laikā ieradās pārāk daudz cilvē-

ku. Ilgi nedomādams, viņš atkal iejutās viesmiļa tēlā, sagaidīja viesus, sēdēja pie galdiniem, lēja kafiju.

Bijis arī komercdirektors viesnīcā *Radi un draugi*. Šo darbu viņš ieguva slēgtā konkursā. Bet, runājot par pienākumiem Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijā, Jānis ar gandarījumu stāsta, ka vienmēr vēlējies ne tikai pelnīt naudu, bet strādāt arī sabiedriskā labuma organizācijā. Viņam izveidojies savs redzējums par to, kā asociācija var attīstīties. Jāņa "valdīšanas"

laikā dubultojušies biedru skaits, apgrozījums, pastiprinājusies asociācijas ietekme. Jānis gan uzsver, ka tas nav tikai viņa, bet visas komandas nopelns, kā arī tas, ka viesnīcu bizness Latvijā pēdējos gados ievērojami attīstījies.

Hotel de Rome kolektīvā Jānis Jenzis ienāca pirms diviem gadiem. Tas viņam bija liels izaicinājums un arī pagodinājums, jo Daniels Jāns, divu viesnīcu – *Konventa sēta* un *Hotel de Rome* – ģenerāldirektors un profesionālis ar lielo burtu, bija viņam uzticējies.

Starptautiskās viesnīcu asociācijas pārstāvji, viesodamies Rīgā, neskojās ar komplimentiem un augstu novērtēja Rīgas viesnīcu, tostarp arī *Hotel de Rome*, servisu un pakalpojumu līmeni. Arī NATO samita dalībnieki bija apmierināti un patīkami pārsteigti par šeit redzēto.

Jāni Jenzi pazīst arī Latgalē, Vītolu skolā Malnavas pusē. Šogad, 23. decembrī viņš dosies uz turieni labdarības akcijā kopā ar mūziķiem. Jau vairākus gadus Ziemassvētkos bērni saņem Jāņa un viņa draugu sarūpētas dāvanas; pateicoties viņam, bērni iepazīnuši klasiskās mūzikas pasauli, apmeklējuši Rīgā dažādus pasākumus. Palīdzēt citiem – tas Jānim Jenzim liekas pašsaprotami. Palīdzēt tiem, kam tas visvairāk nepieciešams. Ne jau slavas vai pateicības dēļ. Aiz pārlicības.

Brigita Rūmniece

Tūrisma jomā noderīgi interneta resursi

http://www.world-tourism.org/frameset/frame_sustainable.html

Organizācija, kas nodarbojas ar tūrisma attīstību, saitē pieejama informācija par notikumiem tūrisma jomā visā pasaulē

<http://www.nationalgeographic.com/travel/sustainable/professionals.html>

Plaša informācija par ceļojumu industriju, augstākās izglītības un zinātniskās pētniecības struktūrām, valsts un nevalstiskajām organizācijām, kas iesaistītas tūrisma nozarē

<http://groups.yahoo.com/group/Greentour/>

Diskusiju forums apmaiņai ar informāciju par dažādām tūrisma nozarēm – ekotūrismu, piedzīvojumu tūrismu u.c.

<http://www.culturesontheedge.com/index1.html>

Par kultūru atšķirībām un kultūru dažādību visā pasaulē

<http://ertr.tamu.edu/>

Dažādi pētījumi un e-materiāli par tūrisma attīstības tendencēm pasaulē

http://www.kerrcenter.com/publications/2002_proceedings/agritourism.pdf

Informācija par ekotūrismu

Kā jūsu uzņēmumā tiek motivēti darbinieki?

Kristiāna Ancāne, viesnīcas “Reval Hotel Latvija” Istabu servisa vadītāja

“Mūsu viesnīca piedāvā izaugsmes iespējas uzņēmuma iekšienē – cilvēkam, kurš ir sācis strādāt kādā nodaļā zemākā amatā, ir iespēja brīvu vakancu gadījumā pretendēt uz vietu iekšējā konkursa kārtībā. Ir iespējams kandidēt ne tikai savas nodaļas ietvaros, bet arī pretendēt uz amatiem citā nodaļā.

Ļoti svarīga ir arī pašmotivācija, bet nevar noliegt, ka uzņēmumam savi darbinieki ir jāmotivē un, lai saliedētu tādu lielu kolektīvu kā *Reval* viesnīcās, katru gadu mums notiek gan vasaras, gan ziemas pasākumi, tāpat visi darbinieki tiek sveikti dzimšanas dienās, reizi pāris mēnešos rīkojot ballīti jubiliāriem. Abas *Reval* viesnīcas kopā organizē gan ikgadējo Ziemassvētku balli, gan arī vasaras sporta spēles.

Arī apdrošināšana nav mazsvarīga – ikviens darbinieks, kas nostrādājis pārbaudes laiku, saņem veselības apdrošināšanu. Ja kāds darbinieks vēlas apgūt svešvalodu un viņam tā ir nepieciešama ikdienas darbā, lielu daļu no mācības maksas sedz uzņēmums. Mums pašiem ir arī sava servisa skola un orientācijas apmācības. Personāldaļa daudz dara jauno darbinieku apmācībā, kā arī jau esošo darbinieku zināšanu līmeņa uzturēšanā.”

Daiga Landsberga, viesnīcas “Radisson SAS” sabiedrisko attiecību vadītāja

Viens no nozīmīgākajiem un svarīgākajiem motivējošiem faktoriem ir kompānijas ieguldījums savu darbinieku izglītošanā. Viesnīca *Radisson SAS Daugava* Latvijas tūrisma profesionāļu vidū ir pazīstama ar teicamu menedžmenta skolu, daudzi tās absolventi strādā pazīstamos viesmīlības uzņēmumos vadošā amatā.

Liels atbalsts tiek sniegts darbinieku karjeras izaugsmei, kas bieži vien ir cilvēku galvenā motivācija, izvēloties strādāt tieši mūsu viesnīcā. Jebkuram no darbiniekiem ir iespēja iegūt starptautisku pieredzi un zināšanas, izmantojot savas valodu zināšanas, paaugstināt kvalifikāciju, strādājot jebkurā no *Radisson SAS* ķēdes viesnīcām citās valstīs. Ja atbrīvojas kāda vakance, tad priekšroka tiek dota darbiniekiem, kuri jau strādā viesnīcā.

Visi darbinieki piedalās programmās “Labākais mēneša darbinieks”, saņem veselības un dzīvības apdrošināšanu, bezmaksas angļu valodas stundas un pat iespēju padzīvot viesnīcā, lai paskatītos uz savu darbu no malas un, iespējams, smeltos jaunas idejas. Ir pieejamas korporatīvās apmācības programmas, ir iespējams saņemt sociālās garantijas un atlaides jebkurā no ķēdes viesnīcām. Organizējam arī ikgadējās Ziemassvētku balles un Vasaras pikniku.

Karjeras ziņas

Aija van der Steina kļuvusi par Tūrisma attīstības valsts aģentūras direktora padomnieci. A. van der Steina turpina pasniedzējas darbu Biznesa augstskolā “Turība” un strādā pie doktora disertācijas.

Vladimirs Kļimovs kļuvis par viesnīcas “Daina” valdes priekšsēdētāju. Iepriekš izveidojis un vadījis vairākas ar tūrismu saistītas iestādes – sanatoriju “Latvija” un SPA viesnīcu “Baltija”.

Inga Vonoga kļuvusi par Tūrisma attīstības valsts aģentūras Latgales biroja vadītāju. Līdz šim strādājusi Daugavpils Tūrisma informācijas centrā par projektu vadītāju.

Monta Stegenburga kļuvusi par tūrisma firmas “*Your Run*” projektu vadītāju. Iepriekš strādājusi ceļojumu firmā “*Latvia Tours*” par projektu vadītāju, ieguvusi bakalaura grādu Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē.

Inga Miķelsone kļuvusi par Tūrisma attīstības valsts aģentūras Ārējo sakaru daļas projektu vadītāju darbam ar Francijas tirgu. Ieguvusi bakalaura un maģistra grādu tūrisma menedžmentā universitātē Francijā.

Agnese Jakoviča kļuvusi par aviokompānijas “*airBaltic*” mārketinga speciālisti Rietumu tirgos. Iepriekš strādājusi Latvijas Lauku tūrisma asociācijā “Lauku ceļotājs” par mārketinga vadītāju. Ieguvusi bakalaura grādu Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē un mediju un kultūras menedžmenta maģistra grādu Latvijas Kultūras akadēmijas un Hamburgas Mediju augstskolas kopīgi veidotajā kursā.

Enārs Plinta kļuvis par Tūrisma attīstības valsts aģentūras Publikāciju un informācijas daļas projektu vadītāju. Iepriekš strādājis aviokompānijā “*KLM*” par biļešu rezervācijas aģentu. Ieguvis bakalaura grādu Vidzemes augstskolas Tūrisma organizācijas un vadības nodaļā ar specializāciju tūrisma uzņēmuma vadībā.

Artis Gustovskis kļuvis par Tūrisma attīstības valsts aģentūras Kurzemes biroja vadītāju, pirms tam strādājis Kurzemes Tūrisma asociācijā un Kuldīgas pilsētas domē.

Darba sludinājumi

Jauna viesnīca “*Amber Sea Hotel*” Dzintaros aicina darbā viesnīcas administratorus (-es) un portjē.

Prasības – labas latviešu, krievu, angļu valodas zināšanas, labas komunikācijas spējas. Pieredze līdzīgā darbā tiks uzskatīts par priekšrocību.

Piedāvājam labus darba apstākļus un izaugsmes iespējas.

CV ar foto lūdzam sūtīt uz e-pasta adresi: info@amberhotel.lv. Sīkāka informācija pa tālruni 29165865.

SIA “BTG” meklē grāmatveža palīgu.

Prasības – augstākā izglītība, var būt pēdējā kursa students, labas latviešu, krievu un angļu valodas zināšanas, labas komunikācijas spējas, labas iemaņas darbā ar datoru. Piedāvājam darbu strauji augošā starptautiskā kompānijā, labus darba apstākļus, konkurētspējīgu atalgojumu un izaugsmes iespējas.

CV un motivācijas vēstuli lūdzam sūtīt uz e-pasta adresi: ieva.peksena@cv.lv

Viesnīca “Laine” meklē viesmīli.

Prasības – darba pieredze vai speciālā izglītība, latviešu, krievu un angļu valodas zināšanas, labas komunikācijas spējas.

CV lūdzam sūtīt uz e-pasta adresi: reklama@laine.lv

Nesot Latvijas vārdu pasaulē

Kārlis Auzāns,
čellu trio "Melo-M" mūziķis

Pēdējo 15 gadu laikā esmu muzicējis ASV, Krievijā, Kiprā, Luksemburgā, visās Skandināvijas valstīs, Lielbritānijā, Nīderlandē, Itālijā, Vācijā un daudzviet citur. Tiesa, tikai vienu reizi ārpus Latvijas esmu pabijis kā tūrists. Taču man ir svarīgāk doties ceļojumā ar mērķi muzicēt – tas sniedz iespēju ne tikai darīt to, kas man patīk, bet arī iepazīstināt klausītājus ar vietu, no kuras nāku – nest Latvijas vārdu.

Tieši tāpēc ļoti priecājos par sadarbību ar Tūrisma attīstības valsts aģentūru. Sadarbības līgums paredz, ka 2007. gadā čellu grupa "Melo-M" piedalīsies daudzās tūrisma izstādēs pasaulē. Un pirmie darbi jau veikti!

Nesen tūrisma gadatirgū Londonā pārliecinājos, ka valstīm, kuras vēlas sasniegt labus rezultātus, ir svarīgi pievērst sev uzmanību ar jestriem un košiem elementiem, lai apmeklētājiem ir iemesls pagriezties un lūkot, ko tad šī valsts piedāvā. Mūsu dalības mērķis ir atraktīvi attaisnot plaši izdaudzīnāto uzskatu par latviešu muzikalitāti, taču labi apzinot, ka tā nav vienīgā vērtība, ar ko varam lepoties.

Es uzskatu, ka viedoklis par Latvijas unikālo arhitektūru kā vienu no

"... un spēlē", Latvijas logo "Zeme, kas dzied" starptautiskajā tūrisma izstādē Londonā veiksmīgi papildināja "Melo-M" čellisti

valsts vizītkartēm nav tikai reklāmas triks. Neko līdzīgu neesmu manījis nekur citur. Turklāt Latvijas vēsture un tās notikumu iespaids mūsu kultūrā ir unikāla vērtība, kas bagātina vidi, kurā dzīvojam, un dara mūsu sabiedrību tik interesantu.

Ikdienā aizvien vairāk manu, ka gadiem ilga darbs un mūsu kultūras bagātību izmantošana sniedz at-

devi tūrisma attīstībā. Interesanti, ka, piemēram, Vecrīgā aizvien biežāk nākas zīlēt, kādā valodā pretimnācēju labāk uzrunāt. Un mani patiešām iepriecina, ka Latvijas vārds daudzviet vairs nav tikai abstrakta burtu kopa, bet saistās ar konkrētu vietu, cilvēkiem un vērtībām. Tas stiprina apņēmību strādāt tālāk, jo darāmā tiešām vēl ir ļoti daudz.

Latvijas vēstnieks Japānā apmeklē ziloņmāti Zuzi

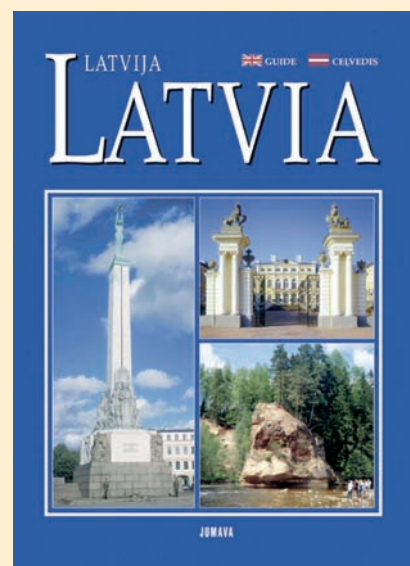
Novembra beigās, viesojoties Rīgas sadraudzības pilsētā Kobē, darbinieki no Latvijas vēstniecības un "Par-ex bankas" pārstāvniecības Japānā apmeklēja arī Kobes zooloģisko dārzu, kur vēstniekam Pēterim Vaivaram bija iespēja apraudzīt ziloņmāti Zuzi, ko Rīgas zooloģiskais dārzs 1996. gadā apmainīja pret dzērvi kolekciju.

Brauciena laikā Latvijas vēstnieks Japānā atzīmēja, ka šī ir pirmā Latvijas diplomātu vizīte Kobē pēc vēstniecības atvēršanas šā gada aprīlī, un uzsvēra, ka vēstniecība pavērusi jaunas iespējas daudz plašākai sadarbībai biznesa, kultūras, izglītības, zinātnes un arī tūrisma jomā.

Grāmatu apskats

Apgāds "Jumava" piedāvā fotoceļvežu izdevumu sēriju par Latvijas pilsētām. Sērija veidota, balstoties uz pārbaudītu starptautisku pieredzi. Ceļvežos atspoguļoti ievērojamākie Latvijas pilsētu un rajonu arhitektūras, kultūras un dabas pieminekļi, vietas, kas saistītas ar izcilām personībām un vēstures notikumiem. Lielākā daļa ceļvežu izdoti latviešu un angļu valodā, tajos ir ērti pārskatāmas kartes, kurās atzīmēti visi ceļvežos aprakstītie apskates objekti.

Sadarbībā ar pilsētu un rajonu pašvaldībām apgāds laidis klajā fotoceļvežus "Rīga", "Rīgas rajons", "Liepāja", "Jūrmala", "Cēsis", "Ventspils", "Talsi" un "Valmiera". Šogad iznākuši ceļveži par Daugavpili, Saldu, Rūjienu, Jelgavu un Siguldu. Šā gada decembrī fotoceļvedis "Daugavpils" iznāks arī krievu valodā. Vairāki ceļveži šobrīd ir sagatavošanas stadijā.

Tradīcijām ir spēks

TAVA padomnieks Armands Muižnieks, kura profesionālā darbība ir cieši saistīta ar veselības tūrisma attīstīšanu, ir unikālas minerālūdens krūzīšu kolekcijas īpašnieks.

Viņa kolekcijā jau ir aptuveni 350 krūzīšu, kuras ir gan pirktas, gan saņemtas dāvanā no draugiem un pat pavisam svešiem cilvēkiem. Tās ir speciālas glāzes un trauki minerālūdens dzeršanai, kas izgatavoti no dažādiem materiāliem – stikla, māla, porcelāna, fajansa un arī no plastmasas. Krūzīšu izcelsmes vietu ģeogrāfija ir ļoti plaša – sākot no Centrāleiropas kūrortiem

Karlsbādes, Marienbādes un Trenčianske Teplice, līdz dažādām Polijas, Ukrainas un Kaukāza kūrvietām.

Armands ar prieku atklāj, ka nākamajā gadā ir plānota ceļojoša izstāde pa Latvijas vēsturiskajiem kūrortiem. Šogad izstāde jau pabija Baldonē, bet 2007. gadā tā varētu viesoties arī citās Latvijas kādreizējās kūrvietas un minerālūdens vietas – Liepājā, Cēsīs, Siguldā, Ogrē un Valmierā.

Armands zināja teikt, ka veselības kūrvietās nozīmīga loma ir ne tikai infrastruktūrai – kūrorta poliklīnikām, kūrorta viesnīcām, SPA centriem, bet arī tradīcijām. Piemēram, ir īpašas

Minerālūdens nav jādzer no pudeles, bet jāsūc caur osiņu no īpašas formas krūzītes

formas minerālūdens krūzes, no kurām ūdeni dzer, sūcot to caur caurulītes formas osiņu. Šai tradīcijai ir pavisam praktisks izskaidrojums – minerālūdens ir jādzer lēnām un, kūrvieta parkā staigājot, to šādi darīt ir vieglāk.

Šķērsot Meksiku ar mugursomu plecos

Doties uz Meksiku ar mugursomu plecos, lai ceļotu ar sabiedrisko autobusu un fotografētu senās inku piramīdas un indiāņu dzīvi – tas ne katram būtu vilinājums. Taču citi ļaunas spontānām idejām, pāris stundu laikā izlemjot iesaistīties trīs nedēļu ilgā avantūrā, ceļojot pa šo Centrālamerikas valsti. Septembra nogalē TAVA Sabiedrisko attiecību speciāliste Baiba Plūme devās savā šī gada tālākajā ceļojumā, kas līdz sākumiem bija pašas izdomāts un plānots.

Šis gan esot bijis pirmais tādā veidā spontāni plānotais ceļojums, jo līdz šim Baiba devusies vai nu garos mācību braucienos, vai arī kopā ar ģimeni apceļojusi Eiropu. Galvenais informācijas avots bijis "Lonely Planet" ceļveidis, kas iegādāts tepat "Jāņa Sētā". Lai arī maksājis 14 latus, tas bijis neatsverams palīgs visa ceļojuma laikā – pilsētu kartes, jaunākās viesnīcas, ieteicamie maršruti un plaša vārdnīca. Pārējā informācija iegūta no paziņām, kas Meksikā jau pabijuši, un neskaitāmām mājaslapām internetā.

Baibas aizraušanās ir fotografēšana, tāpēc tikai loģiski likās galvenokārt saplānot visu bildēšanai nepieciešamo – statīvu, kameru, vairākas atmiņas kartes un tukšas matricas, lai ik pa laikam vietējās interneta kafejnīcās noglabātu jau gatavās bildes. Vis-

Īpaši mīļa fotogrāfija, jo par spīti valdošajai nabadzībai, iedzīvotāji ir mūždien smaidīgi un atsaucīgi

vairāk esot uztraukusi drošība – dažādos resursos uzziņāta visai pretrunīga informācija: vieni neiesaka ceļot divām sievietēm un nēsāt jebkādas rotas un dārgu tehniku, savukārt citi stāsta par piedzīvojumiem vienatnē bez jebkādiem stargadījumiem. Katrā pilsētā bija atrodams internets un iespējas saglabāt bildes, lai gan laba uzņēmuma iegūšana prasījusi ne mazums pūļu – vietējie vai nu manīgi izvairījās, vai arī pieprasījuši naudu par fotografēšanu. Kādā mazā miestīņā in-

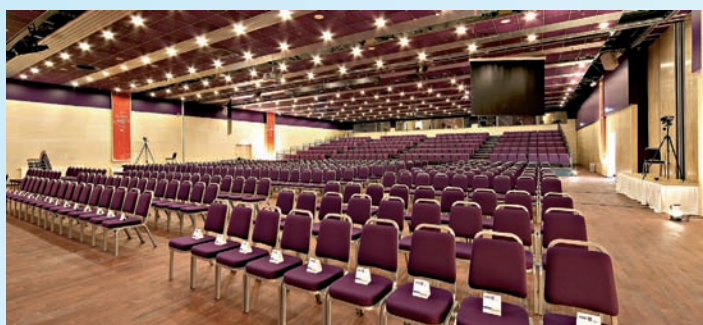
diāniete ar trīs bērniem pie rokas pieprasījusi piecus latus par fotogrāfiju. Savukārt baznīcā, kas bagātīga ar senām tradīcijām, tika kategoriski aizliegts fotografēt, oficiāli piedraudot ar nogalināšanu.

Gandrīz trīs nedēļu laikā tapis 2000 fotogrāfiju, kuras, pēc kritiskās autoru vārdiem, šoreiz nav izdevušās tik labas kā plānots. Tomēr ikgadējā Ziemassvētku izstādē ģimenei un draugiem gan tapšot, un tajā noteikti būs fotogrāfijas no saulainās Meksikas.

Reval Hotel Latvija – the Largest Hotel, Conference & Event Centre in the Baltic states

- The best conference facilities in Riga and the whole Baltic region: 20 multifunctional conference rooms with over 3700 square meters of meeting and banqueting space for more than 3000 people. The biggest room for up to 1000 people.
- New hotel rooms: 587 rooms for 1123 guests.
- Bars and restaurants with a fresh look: restaurant Esplanade and Lobby bar, as well as the Skyline bar with a magnificent panoramic view of the city.
- Numerous facilities for entertainment – Shopping Arcade, beauty salon & fitness centre, night club and largest casino in the Baltics.

Elizabetes iela 55, Riga, Latvia, Ph. + 371 7772345, Fax +371 777 2332, latvija.sales@revalhotels.com

www.revalhotels.com

Reval Hotel Latvija
Exciting moments